

William Kelly

**De eenheid van
de Geest**

Efeziërs 4:1-3

William Kelly

De eenheid van de Geest

Efeziërs 4:1-3

Oorspronkelijke titel:

The Unity of the Spirit, and how to keep it

gepubliceerd in 1882

Oude Sporen 2010

-

“Als gevangene in de Here, vermaan ik u dan te wandelen waardig de roeping waarmee u geroepen bent, met alle nederigheid en zachtmoedigheid, met lankmoedigheid, en elkander in liefde te verdragen, en u te beijveren de eenheid van de Geest te bewaren door de band van de vrede.”

(Efeziërs 4:1-3)

Inhoud

Beijver u	9
De eenheid van de Geest	9
Twee verkeerde vormen van eenheid	12
Het gevaar van sektarisme	17
Gebrek aan inzicht doet dwalen	18
Inzicht een voorwaarde voor toelating?	21
Christus alleen het middelpunt	24
Kenmerken van sektarisme	25
Vergelijking met het ontstaan van de “open broeders”	27
Vershil in toekomstvisie geen verhindering voor gemeenschap	29
De eenheid van de Geest omvat al Gods kinderen	30
Voorwaarden voor het bewaren van de eenheid van de Geest	32
Kwaad kan niet getolereerd worden	33
Gods Woord alleen ons richtsnoer	37
Onderzoekt uw wegen	39
Een praktisch voorbeeld in verband met toelating	40
Schriftuurlijke hinderingen voor gemeenschap	42
De les van de geschiedenis	45
Nogmaals: inzicht bij toelating	47
De éne juiste vorm van eenheid	49
Heiliging, maar geen isolement	50
Plymouth en Bethesda	53
Gemeentelijke dwaling en valse leer	55

Beijver u

Eigenlijk moest het niet nodig zijn uitvoerig stil te staan bij het belang dat God toekent aan het bewaren van de eenheid van de Geest. Iedere christen behoort daar zonder meer van overtuigd te zijn. Het woord 'beijveren' houdt meer in dan 'pogen' of 'trachten'.

'Trachten' is een woord dat in het spraakgebruik wordt gebruikt voor het nastreven van een doel waarbij het helemaal niet zeker is dat men dat doel zal bereiken, maar in elk geval 'tracht' men het te bereiken. Dit is echter niet de betekenis van het woord dat we hier vinden. Het gaat hier om het toepassen van *ijver* bij het ter harte nemen en het beleven van iets dat al waar is, nl. ijver om de eenheid van de Geest te *bewaren* in de band van de vrede. Er staat niet dat we eenheid moeten *maken*, maar dat we ons moeten beijveren de bestáánde eenheid te *handhaven*.

De eenheid van de Geest

De eenheid van de Geest is namelijk een bestaande zaak. We moeten er echter wel uitdrukking aan geven in de praktijk. Wij hoeven zelf geen eenheid te gaan maken in deze tijd, en het is evenmin zo dat God die eenheid straks in de hemel pas

zal vormen. Er is een bestáánde eenheid, hier en nu, die door de Geest van God tot stand is gebracht; en het is duidelijk onze verantwoordelijkheid die eenheid op aarde te bewaren.

Ongetwijfeld valt er veel te leren uit het feit dat deze eenheid werkelijk de eenheid *van de Geest* is, zoals ze hier wordt genoemd. Het is dus helemaal niet zo, dat het alleen maar gaat om een eenheid van onze kant. Evenmin is het de eenheid van het lichaam van Christus, hoewel die één van de gevolgen is van de uitstorting van de Heilige Geest. De eenheid wordt hier genoemd de eenheid *van de Geest*, de Geest die tevens allen die geloven, hetzij Joden of Grieken, hetzij slaven of vrijen, tot één lichaam heeft gedoopt. De nadruk ligt dus op de Heilige Geest, de Goddelijke Bewerker en de actieve bron en kracht van eenheid. Maar deze eenheid van de Geest vóóronderstelt wel de eenheid van het lichaam van Christus, en sluit die ook in.

Dit laatste, de waarheid van het éne lichaam, is eveneens een wezenlijke en blijvende realiteit. Het is dan ook volkomen onjuist te spreken over 'de verscheurdheid van het lichaam van Christus'. Zo spreekt Gods Woord nooit. Zoals er geen been van Christus Zelf gebroken mocht worden, zo kan het lichaam van Christus, dat is de Gemeente, niet verscheurd worden. Er is één lichaam en één Geest, evenals er ook één hoop van onze roeping is. Dit zijn wezenlijke, blijvende en onveranderlijke waarheden met betrekking tot de nieuwe relatie waarin we gebracht zijn. Zo zeker als er één Geest uit de hemel is gezonden, zo zeker is er maar één lichaam op aarde. Maar wat de leden van het lichaam moeten bewaren is de eenheid *van de Geest*.

Het is dus niet, zoals velen het uitleggen, de eenheid van onze geesten, doordat de Heer iedere gelovige afzonderlijk en allen tezamen verder leidt in de gemeenschap met de Vader en de Zoon. Dat is zeker een heel wenselijke en juiste zaak. Deze eenheid van gemeenschap berust op wat we vinden in Johannes 17:21-22. Het gebed van Christus om de eenheid van de zijnen heeft betrekking op ons één zijn in de Vader en de Zoon. Het is een eenheid van leven en gemeenschap, die ten grondslag ligt aan een praktische openbaring van eenheid.

Maar in Efeziërs 4 gaat het om iets anders, zoals trouwens in het algemeen in de geschriften van Paulus, waar er sprake is van de waarheid van het "lichaam". Hier gaat het om het heerlijke en blijvende feit dat God een eenheid tot stand heeft gebracht tot zijn eer, door de tegenwoordigheid van zijn Geest die ons verenigd heeft met Christus als het verheerlijkte Hoofd in de hemel. Deze eenheid is een bestaand feit, waaraan op geen enkele wijze afbreuk kan worden gedaan door de praktische toestand van de gelovigen.

Er is sinds de Pinksterdag een goddelijke eenheid op aarde, een eenheid die méér is dan alleen maar het totaal van alle afzonderlijke gelovigen die door genade geroepen zijn: zij zijn tot een werkelijke éénheid gesmeed door de Geest van God. Er is een goddelijk *genootschap* hier op aarde gevormd, als men een dergelijke uitdrukking tenminste hiervoor mag gebruiken. Dit goddelijke gezelschap hier beneden is niet in het leven geroepen door de personen die er deel van uitmaken, hoewel men natuurlijk mag aannemen dat zij volledig zullen instemmen met de genade die hen zo heeft

één gemaakt. Nee, de Gemeente van God is gevormd door de wil van God. Het was het voornemen van zijn genade haar te vormen, en de uitvoering daarvan is het gevolg van zijn kracht, doordat de Geest van God de Bewerker van deze wonderbare eenheid is. Juist om die reden heeft de Heilige Geest er het grootste belang bij deze eenheid te realiseren tot verheerlijking van Christus en in overeenstemming met de raadsbesluiten van de Vader. Deze eenheid wordt de eenheid van de Geest genoemd. Niemand kan die evenwel bewaren als hij de waarheid van het éne lichaam van Christus ook maar een ogenblik - in beginsel of in de praktijk - uit het oog verliest.

Twee verkeerde vormen van eenheid

Er zijn verschillende manieren waarop gelovigen kunnen falen in het bewaren van deze eenheid. In het algemeen gebeurt dat op twee verschillende manieren, die elkaars tegengestelde zijn, en beide dwalingen zijn even wijd verbreid. De ene is dat men een eenheid vormt die *ruimer* is dan die van de Geest, de andere dat men een eenheid maakt die *nauwer* is. Aan de ene kant is er het gevaar van een wereldsgezinde openheid, aan de andere kant dat van louter partijzucht. En deze gevaren zijn zo groot, dat alleen de Geest van God ons kan bewaren doordat Hij onze blik op Christus gericht houdt door het Woord. Maar wat het oogmerk of het excuus ook is dat men heeft, ten diepste is het natuurlijk de menselijke eigenwil die ten grondslag ligt aan deze dwalingen en die zich hierbij verzet tegen de wil van God.

In het eerste geval zijn de mensen ertoe geneigd de eenheid ruimer te maken dan God het wil. Ze willen dan grote aantallen toevoegen die niet werkelijk tot het lichaam van Christus behoren en zonder voldoende grond als het eigendom van Christus beschouwd worden. Wat een oneer is dat voor zijn naam! Ik spreek nu niet over mogelijke vergissingen bij het beoordelen of iemand een waar gelovige is, maar over het opzettelijke streven, mensen die zelf niet eens belijden dat ze leden van Christus zijn (en waarvan het duidelijk is dat ze nooit vanuit de dood zijn overgegaan in het leven) tóch te willen behandelen als behorend tot het lichaam van Christus.

Rome heeft dit gedaan toen het in de middeleeuwen West-Europa beheerste. En de oosterse kerken, de Griekse, de Nestoriaanse enz., waren niet beter. Ze zetten de praktijk voort die er al bestond in de katholieke kerk vóórdát de grote scheuring tussen de oosterse en de westerse christenheid plaatsvond in 1054. Ze zochten allemaal de wereld en lieten die toe door middel van inzettingen voor het vlees, terwijl het bezitten van een waar geloof en van de Geest van God buiten beschouwing werd gelaten.

Hoewel er met de Reformatie veel veranderde, werd deze radicale vergissing onvoldoende gecorrigeerd. Het protestantisme verwierp Rome, de vrouw die heerste over de naties, maar het richtte in ieder rijk waar het invloed kreeg zijn eigen onafhankelijke godsdienst op met de steun van de overheid van het betreffende land. Zo bleef men het bijbelse beginsel van de eenheid van de Geest negeren en ontstonden de grote protestantse staatskerken. Deze kerken staan open voor het hele volk en stellen niet de eis van het

bezitten van geloof en leven uit God en nog minder van de gave van de Heilige Geest, zoals dat in de begintijd het geval was (Hand. 11:16-17). Ze vertonen meer het beeld van Israël ten tijde van het Oude Testament, dan dat van de nieuwtestamentische Gemeente waarin Jood noch Griek is en allen één zijn in Christus Jezus. Men denkt in de termen van gedoopte, christelijke naties.

Maar is het niet duidelijk dat men in een staatskerk onmogelijk de eenheid van de Geest kan bewaren? Men kan een waar christen zijn, een oprecht kind van God, maar het is ondenkbaar en volslagen irreëel als lid van een staatskerk binnen dit instituut de eenheid van de Geest te bewaren. Men spreekt over de Kerk *van* Engeland, en niet over de Gemeente van God *in* Engeland. Nog minder denkt men aan het feit dat de eenheid die de Geest bewerkt heeft niet beperkt is tot de grenzen van een bepaald land, maar alle gelovigen over de hele aarde insluit. De kwestie is dat men, toen men de Rooms-katholieke kerk verliet, een totaal andere eenheid is gaan vormen dan de eenheid van de Geest, en die daarmee volkomen in strijd is. Als ze met volledig succes zou worden doorgevoerd, zou ze het hele volk omvatten (behalve misschien degenen die elke vorm van godsdienst afwijzen, en bovendien is er wel een kerkorde die in gevallen van ernstig en openlijk kwaad voorziet). Het is echter bekend, dat er overal en bijna in elke familie personen zijn met een goede of minder goede reputatie die alleen op ritualistische gronden belijden christenen te zijn, hoewel ze weten dat ze niet opnieuw geboren zijn en geen lid van het lichaam van Christus zijn. De meesten van hen zouden er ook voor terugschrikken “heiligen” genoemd te worden,

---

terwijl ze niet aarzelen dit woord als een spotnaam te gebruiken voor Gods kinderen, die zich niet schamen zichzelf te noemen zoals de Schrift hen noemt. Het is duidelijk dat degenen die ontkennen dat God hen tot heiligen heeft gemaakt, dat inderdaad ook niet zijn. Want men kan zich toch werkelijk niet indenken dat een waar gelovige zover afdwaalt of zo weinig licht bezit, dat hij een scheldwoord maakt van de omschrijving die God voor zijn kinderen gebruikt. Iemand die zo denkt en spreekt, zal beslist ook niet wandelen zoals het een heilige betaamt.

Welnu, als iemand geen heilige is, zoals de Schrift de gelovigen noemt, dan is hij zeker geen christen (hoewel God hem als náámchristen zal oordelen). Want iedere ware christen is een heilige, en nog heel wat meer dan dat. In de tijd van het Oude Testament waren er al heiligen, hoewel ze nog vóór het kruis van Christus leefden. Deze heiligen waren echter geen christenen. Een christen is een heilige van ná het kruis, nádat het verlossingswerk is volbracht. Hij is voor God geheiligd, afgezonderd door het geloof in het evangelie, door de kracht van de Heilige Geest, op grond van het volbrachte werk van Christus. Wat hij daarvóór van nature ook mag zijn geweest, hij is met Christus levend gemaakt en God heeft hem al zijn misdaden vergeven. Hij is nu nabij gebracht door het bloed van Christus en mag als een kind van God tot Hem naderen. Hij is niet alleen een heilige, maar ook een kind van God en tevens een lid van het lichaam van Christus.

Tot zúlke personen komt de oproep zich te beijveren de eenheid van de Geest te bewaren in de band van de vrede en alles af te wijzen wat strijdig daarmee is. En het is niet

voldoende als alleen de innerlijke gezindheid en het uiterlijke persoonlijke gedrag in overeenstemming is met de eenheid van de Geest. Deze eenheid moet ook gemeenscháppelijk tot uitdrukking worden gebracht. Het is ernstig als een christen dat over het hoofd ziet. Maar gebeurt dat niet als men een vorm van eenheid erkent die niet van de Geest is? Een staatskerk is niet het werk van de Geest, en wie die vorm van gemeenschap erkent staat duidelijk niet op de grondslag waarop de Schrift alle heiligen op aarde plaatst. Hoe kan men als aanhanger van de vaderlandse kerk de eenheid *van de Geest* bewaren? Zeker, men kan wel een waar kind van God zijn en in het algemeen een goede wandel hebben; en zij die zich beijveren om de eenheid van de Geest tot uitdrukking te brengen, zullen zeker liefde en zorg voor zulke gelovigen hebben. Want als zij in overeenstemming met hun roeping wandelen, zullen zij bidden voor de verlossing van alle kinderen van God uit systemen die in strijd zijn met de wil en het Woord van de Heer.

Ongetwijfeld staan zulke gelovigen op een grondslag die veel ruimer is dan die van de Geest. Een staatskerk is een vorm van eenheid die een plaats inruimt voor het vlees en voor de wereld, omdat ze gegrond is op ceremoniën waaraan iedere burger kan deelnemers. Dat is geen ware eenheid. De ware, schriftuurlijke eenheid sluit deze en elke andere vorm van eenheid uit. Zoals men geen twee heren kan dienen, kan men ook niet deelhebben aan twee vormen van gemeenschap. De eenheid van de Geest van God laat geen concurrerend model van eenheid toe.

Het gevaar van sektarisme

Er is echter ook een tweede vorm van afwijking van de waarheid, die Gods kinderen belet de eenheid van de Geest te bewaren. Men kan in het tegenovergestelde uiterste vervallen door een eenheid te scheppen die niet ruimer, maar *nauwer* is dan de eenheid van de Geest. Door een verkeerde toepassing van de leer of van de tucht maakt men dan een eenheid, die niet alleen in de praktijk maar ook in beginsel en opzet enger is dan het lichaam van Christus. Staan zulke personen op een goddelijke grondslag? Ik geloof van niet.

In deze fout vervalt men als men openlijk een eigen vorm van gemeentelijk bestuur instelt of onopgemerkt een systeem van ongeschreven regels invoert, waardoor andere gelovigen, die wel godvruchtig zijn maar deze regels niet kunnen accepteren, worden buitengesloten. Hier hebben we het beginsel van een sekte. Er worden dan eisen gesteld die de Heer niet gebiedt in zijn Woord, maar waaraan in de praktijk evenveel - of meestal nog meer - gezag wordt toegekend. Deze eisen kunnen streng zijn maar ook vaag, afhankelijk van de gedragslijn die gevolgd wordt of van de persoonlijke voorkeur van hen die zich tot leiders opwerpen.

Een gemeenschap die een dergelijk karakter vertoont, heeft de vorm van een sekte. In tegenstelling tot een staatskerk, die de grenzen te wijd trekt, is de grondslag van een sekte te smal. In dit geval wordt er verdeeldheid gezaaid onder hen die in feite bij elkaar horen, doordat men onschriftuurlijke eisen stelt die er alleen maar toe dienen om vorm te geven aan het onderscheid tussen de betreffende gelovigen en hun

broeders. En als dit gevonden wordt bij gelovigen die beter zouden moeten weten; dan zijn zij schuldiger dan anderen.

Als gevolg van dit sektarisme zijn Gods kinderen vaak verstrooid door twijfelachtige of foutieve tucht, en eenzijdig beklemtoonde of verkeerde leringen. Sommigen geven de voorkeur aan een gemeenschap die dít karakter draagt, anderen aan een kerk die juist dát karakter heeft. Sommigen leggen misschien de nadruk op bepaalde inzichten ten aanzien van de komst van Christus of zijn koninkrijk, anderen hebben zekere wensen met betrekking tot predikanten, opzieners, oudsten enz., en weer anderen willen een aantal voorschriften voor de doop.

Maar al deze kerkelijke wetgevers schijnen zich totaal niet bewust te zijn van het feit, dat hun misbruik van deze leringen of praktijken onverenigbaar is met het bewaren van de eenheid van de Geest in de band van de vrede. Ze dwalen, zo niet in hun inzichten, dan in elk geval in de wijze waarop die aan anderen worden opgelegd.

Gebrek aan inzicht doet dwalen

Achter deze algemeen bekende afwijkingen van de wil van God ten aanzien van zijn kinderen liggen meestal bepaalde oorzaken, die de Heilige Geest bedroeven en die verhinderen dat een gelovige tot een waar geestelijk inzicht komt. De meest voorkomende verhinderingen zijn van persoonlijke aard en vloeien voort uit het feit dat de geestelijke toestand te wensen overlaat. Misschien kent men het evangelie in zijn volle verlossende kracht niet. Men heeft de eigen zondige

---

natuur nooit volkomen leren veroordelen en kent daarom ook niet de vrijmaking van de macht van de zonde (Rom. 8:2). Nog minder heeft men weet van een leven door de Geest, waardoor in de praktijk verwerkelijkt wordt dat men met Christus gestorven is.

Vaak is zelfs de vergeving van de zonden een zaak die men niet volledig begrepen heeft, zoals blijkt uit het denkbeeld van een herhaalde toepassing van het bloed van Christus of een voortdurende reiniging daardoor. Dit baseert men op het gebruik van de tegenwoordige tijd in 1 Johannes 1:7 (“het bloed van Jezus Christus *reinigt* ons van alle zonde”). Maar het is een misverstand, te denken dat het bloed van Christus voortdurend moet worden toegepast op een gelovige. Hij is eens voor altijd gereinigd door het bloed van Christus, en dit bloed houdt voor eeuwig zijn waarde. De tegenwoordige tijd wordt in dit vers gebruikt om de specifieke werking en waarde van het bloed te omschrijven: het kenmerk van het bloed van Christus is dát het reinigt, en wij zijn in het licht op grond van de waarde van dit bloed. Als ik als gelovige zondig, moet ik niet door het bloed gereinigd worden maar door het water van het Woord.

Weer anderen hebben een heel oppervlakkige of zelfs bedrieglijke opvatting over wat de *wereld* is. Zij spreken over een verzoende wereld en doen alsof de wereld nu helemaal geheiligd is voor de christen door het kruis van Christus. Maar wat zegt de Schrift? Door het kruis is de gelovige voor de wereld gekruisigd, en is de wereld voor hem gekruisigd (Gal. 6:14).

Omdat men het vlees en de wereld dus onvoldoende veroordeelt, als volkomen verdorven en niet voor verbetering vatbaar, is er gebrek aan inzicht. Er is geen gemeenschap met God ten aanzien van wat men van binnen en van buiten ondervindt. Men ziet de dingen niet in het licht van de opgestane Christus en de nieuwe schepping waarvan Hij het Hoofd geworden is. Hoewel er misschien wel veel ijver is om zielen voor Christus te winnen en te redden van het verderf (en deze brandende liefde is inderdaad voor velen tot zegen), bezitten de natuurlijke dingen toch een te grote plaats in het denken en handelen van deze gelovigen. Zij laten zich niet in alles leiden door het Woord en de Geest van God, omdat hun hart niet volkomen is toegewijd aan de gestorven, opgestane en verheerlijkte Heer.

Hoe kan men dan verwachten, dat zulke gelovigen zich een gezond geestelijk oordeel vormen over vragen ten aanzien van de Gemeente, vooral nu die zo gecompliceerd zijn geworden door de toestand van verval waarin ze verkeert? Zij kennen grote waarde toe aan wetenschap, letteren en filosofie, die het vlees verheerlijken, evenals aan connecties die voorspoed en eer in de wereld verschaffen. Door gebrek aan inzicht in Gods Woord en een zwak bewustzijn van gemeenschap met de Vader en de Zoon komen ze niet tot een werkelijke veroordeling van de “tegenwoordige boze eeuw” (Gal. 1:4). En meestal worden ze volledig in beslag genomen door dingen die dienen tot “hun eigen belang” (Fil. 2:21). Daarom lopen zij gevaar het slachtoffer van hun eigen meningen en vooroordelen te worden, en kunnen zij Christus niet werkelijk de plaats geven die Hem toekomt. Ook voegen zij bij de broederliefde niet de goddelijke liefde zelf in al haar

---

zuiverheid, om zonder enig eigen belang zorg te kunnen dragen voor de Gemeente als het lichaam van Christus. En zij zijn niet bereid volledig te breken met de onvruchtbare wandel zoals die door de traditie in de christenheid is ontstaan, evenzeer als vroeger in het jodendom. Ze deinzen terug voor de moeilijkheden en de beproevingen die een onvoorwaardelijke gehoorzaamheid aan de waarheid met zich meebrengt voor ieder die zich onderwerpt aan de Heer. Het oog is niet eenvoudig, en daarom is het hele lichaam niet verlicht (Matt. 6:22). De weg lijkt onduidelijk, het Woord schijnt moeilijk; en een geloof dat de Heer ten koste van alles wil navolgen, vinden zij maar een gevaarlijke zaak.

Inzicht een voorwaarde voor toelating?

Moeten we dan de toevlucht nemen tot een omzichtig toelatingsbeleid en een bepaalde mate van inzicht tot een voorwaarde voor gemeenschap maken? Dat is een grote vergissing die altijd vermeden moet worden, een principiële fout, ja een zonde tegenover Christus en de Gemeente. Bovendien: het kan niet anders of men wordt de meest sektarische van alle sekten, als men van degenen die toegelaten wensen te worden een juist inzicht gaat eisen ten aanzien van een waarheid die het minst bekend is onder de gelovigen, namelijk die van de verborgenheid van Christus, of speciaal van het ene lichaam. Want juist deze waarheid is in de praktijk extra moeilijk te begrijpen, vanwege de verdeeldheid die het gevolg is van de huidige toestand van verval waarin de christenheid verkeert.

Nooit is er een dergelijke eis gesteld, zelfs niet in de begintijd van de Gemeente toen de tegenwoordigheid van de Heilige Geest nog iets volkomen nieuws was. Men werd eenvoudig toegelaten omdat men de naam van Christus beleed en God aan allen die geloofden dezelfde gave had geschonken, de Heilige Geest, die als zegel en bewijs van erkenning van Gods kant diende. Het inzicht werd niet gevonden bij degenen die werden toegelaten, maar bij hen die toelieten en die de waarde van de naam van Christus en van de gave van de Heilige Geest als voldoende erkenden. Als de apostelen inzicht omtrent de Gemeente hadden geëist als een voorwaarde voor gemeenschap, zou dat in feite bewezen hebben dat zij zelf gebrek aan inzicht bezaten, en het zou zelfs vrijdeld hebben dat datgene tot stand kwam waarvoor Christus stierf: de bijeenvergadering van de verstrooide kinderen van God (Joh. 11:52).

Heeft het huidige verval van de Gemeente verandering gebracht in dit grondbeginsel? In 2 Timoteüs 2 vinden we aanwijzingen voor ons gedrag in een toestand van verval. Het vaste fundament van God blijft staan, maar met dit zegel: “De Heer kent die de zijnen zijn; en: Ieder die de naam van de Heer noemt, onttrekke zich aan ongerechtigheid” (vs. 19). Afzondering van het kwaad is noodzakelijk in de huidige situatie, omdat de christenheid gelijk geworden is aan een groot huis met vaten tot eer, maar ook tot oneer. Reiniging van de vaten tot oneer is nodig, wil men een vat zijn tot eer, geheiligd, bruikbaar voor de Meester en geschikt voor alle goed werk (vs. 20, 21). Als de algemene geestelijke toestand slecht is, dan is persoonlijke trouw aan Christus vereist. Men mag die niet opgeven terwille van de eenheid, en zodoende

---

de naam van de Heer verbinden met ongerechtigheid. Persoonlijke reinheid moet men eveneens najagen; en dat niet geïsoleerd, maar samen met hen die de Heer aanroepen uit een rein hart (vs. 22).

Maar we horen hier geen woord over een eventuele eis van inzicht in bepaalde waarheden met betrekking tot de Gemeente of andere onderwerpen. De *enige* eis voor gemeenschap is dat iemand de Heer aanroept uit een rein hart, dat men dus een waar gelovige is, die in afzondering van het kwaad wandelt in een tijd die gekenmerkt wordt door een oppervlakkige en lege belijdenis.

Nog later vinden we in het Nieuwe Testament, hoe de Geest van God steeds opnieuw het belang beklemtoont van het bewaren van de grondbeginselen die “vanaf het begin” aan de gelovigen zijn meegedeeld. Johannes spreekt in dit verband over “het laatste uur”, een tijd waarin vele antichristen optreden (1 Joh. 2). Maar bij zoveel verval en zelfs openlijke afval blijft de geopenbaarde waarheid ten aanzien van de Persoon van Christus de toetssteen. Wie iets anders wil toevoegen, doet afbreuk aan Hem en onteert zijn naam.

Is kennis van de waarheid of groei in geestelijk inzicht dan niet belangrijk? Natuurlijk wel! Maar het is onjuist en zinloos hiervan een voorwaarde vooraf te maken voor de toelating van gelovigen. Laat hen toe, en help en onderwijs hen vervolgens, zodat ze toenemen in wijsheid en kennis. Dat is een ware dienst, hoewel die wel moeilijk kan zijn. Maar stel geen voorwaarden vooraf; dat is sektarisch en verkeerd.

Christus alleen het middelpunt

Was ú een voorstander van een eenheid, gegrond op een bepaald inzicht, en in het bijzonder gegrond op inzicht in de waarheid van Gods Gemeente? Geef deze nieuwe uitvinding dan op en erken dat ze in strijd is met de rechten van de Heer. Dan zullen ook anderen het zien en vrezen. Christus blijft altijd de enige toetssteen, het enige ware middelpunt tot Wie de Heilige Geest de gelovigen vergadert.

In Matteüs 12:30 noemt de Heer een belangrijk beginsel dat nog steeds van kracht is: “Wie niet met Mij is, is tegen Mij; en wie niet met Mij vergadert, verstroot”. Het is noodzakelijk met Christus te zijn en zijn rechten te erkennen, wil men God behagen en zijn Zoon niet ontteren. Maar naast onze persoonlijke trouw aan Hem hebben wij ook het voorrecht en de verplichting met Hem te vergaderen, d.i. de schapen van zijn kudde bijeen te brengen op de plaats waar Hij in het midden van hen wil zijn (Matt. 18:20). En wie niet met Hem *vergadert*, die kan de schapen alleen maar *verstrooien*, ook al probeert hij dat onder een schone schijn te verbergen. De eenmaal verworpen en gestorven, maar nu opgewekte en verheerlijkte Christus is het ware middelpunt en aantrekkingspunt van al de zijnen. Zij zijn om *Hem* vergaderd en als zij Hem gedenken in zijn lijden en sterven, dan is het brood dat zij breken niet alleen het teken van zijn lichaam dat voor hen is overgegeven, maar tevens het symbool van de eenheid van al zijn leden (1 Kor. 10:17). Het is het symbool van het ene lichaam van Christus, dat in feite geloofend wordt door hen die deze eenheid beperken tot de kring van

---

hun volgelingen en “de velen” weigeren, namelijk allen die Christus erkent en verwelkomt.

Kenmerken van sektarisme

Dit is iets dat de Heer niet vraagt en ook niet goedkeurt in zijn Woord. En als HIJ het niet wettigt, is het niets anders dan partijzucht. Op die manier trekt men willekeurige grenzen, waardoor niet alleen het slechte maar ook het goede, het kostelijke wordt buitengesloten (vgl. Jer.15:19 Statenvert.).

Men eist instemming met een koers waarvoor de Schrift geen gezag geeft. En de tendens is zonder meer dat gelovigen onder druk gezet en gedemoraliseerd worden. Want men streeft er niet naar om de gewetens op grond van de Schrift tot een bepaalde overtuiging te brengen. Wat men eist is blinde onderwerping aan geboden van mensen, een uiterlijke berusting terwijl er geen overtuiging van het hart is, een schijn van gemeenschap terwijl de wezenlijke inhoud ervan ontbreekt. Maar de Geest die wij ontvangen hebben, wordt niet gekenmerkt door vrees voor geboden van mensen, maar door kracht en liefde en bezonnenheid (2 Tim. 1:7). En het is in geen geval het werk van de Geest dergelijke formele regels op te leggen onder druk of invloed van mensen.

De consequenties zijn dan ook ontstellend. Het betekent terreinwinst voor twistzieke drijvers die nu meer dan ooit “de teugels in handen houden”, terwijl zij die alleen in de vreze des Heren en door middel van zijn Woord gezag willen uitoefenen, verdreven worden van de plaats die hun rechtens

toekomst. Het betekent ook het bederf van het moreel van de meerderheid, die zich noodgedwongen bij de gang van zaken neerlegt, hetzij door gehechtheid aan bepaalde leiders, hetzij door voorliefde voor grote aantallen. En dat durft men dan nog het bewaren van de eenheid te noemen!

Er is een wereld van verschil tussen het consequent beleven van de eenheid van de Geest in een heilige wandel overeenkomstig Gods Woord en ter verheerlijking van de naam van Christus, én een bedrieglijk en misleidend misbruik maken van het begrip 'eenheid' ter wille van de belangen van een partij die erop uit is om met geweld verdeeldheid teweeg te brengen, die weigert zich te verootmoedigen en te bidden dat het kwaad geen voortgang zal vinden, en die het overbodig vindt enig Schriftbewijs aan te voeren ter rechtvaardiging van haar eisen.

Natuurlijk verwacht niemand dat de Schrift ons concrete aanwijzingen geeft over omstandigheden van tijd of plaats e.d. in verband met het samenkomen van de gelovigen, zoals dat in het Oude Testament wel gold voor de Joden. Dat verlangen wij ook niet. *Maar waar is de schriftuurlijke grond om van een plaatselijk geschil een wig voor een wereldwijde breuk te maken?* Het lijkt immers geen twijfel dat allen die de Gemeente liefhebben er terdege van overtuigd moeten zijn, dat een kwestie die een wereldomvattende verstrooiing van de gelovigen tot gevolg heeft werkelijk een beproeving is die van God afkomstig is en grond vindt in zijn Woord.

Vergelijking met het ontstaan van de “open broeders”

Sommigen van ons herinneren zich zo’n beproeving, die ons meer dan 30 jaar geleden overkwam.¹

Toen ging het erom of we konden toestaan, dat de prediking van een ware of een valse Christus een open vraag bleef. Dit verwierpen wij met afschuw, terwijl een grote groep gelovigen trouw bleef aan haar leiders (zelfs toen die het oordeel van de vergadering waar het kwaad zich voordeed, naast zich neerlegden). Deze leidende broeders lieten de openlijke aanhangers toe van iemand die antichristelijke leringen verkondigde, en loochenden nadrukkelijk hun eigen verantwoordelijkheid om zich een oordeel te vormen over de betreffende valse leer.

Dit was zeker geen menselijke test, maar een beproeving van Godswege. En hierbij hebben we gehandeld volgens een duidelijk gebod van de Heer, want het is een goddelijke eis om iemand die de leer van Christus niet brengt resoluut af te wijzen (2 Joh.:9-11). Dit gaat veel verder dan de handelwijze die nodig is ten opzichte van hen die in onafhankelijkheid hun weg gaan of een sekte maken. Geen gemeentelijke dwaling, hoe reëel of ernstig ook, kan een dergelijk rigoureuus optreden rechtvaardigen. Zoiets is alleen op z’n plaats als er fundamentele waarheden met betrekking tot de persoon van Christus in het geding zijn. Dan zijn we het verschuldigd aan de eer van Hem die onze Heer is, die voor ons gestorven

1 Deze brochure is geschreven in 1882: br. Kelly verwijst naar de bekende geschiedenis rond Plymouth en Bethesda.

is, en over Wiens heerlijkheid in het Woord van God met heilige ernst gewaakt wordt.

Het is totaal onjuist te beweren dat het toen een zaak was die het Hoofd betrof, maar nú een kwestie met betrekking tot het lichaam. Dit getuigt zowel van een gebrek aan geloof als van een tekort aan inzicht in het Woord. Want hoe kan men het Hoofd en het lichaam (d.i. de Gemeente) op één niveau plaatsen? Dat is een verkeerde en zelfs onheilige verheerlijking van de Gemeente, en derhalve niet alleen een ongeestelijke blunder maar ook een kennelijk excuus om toe te geven aan sektarisme.

Wij zouden nooit bevoegd geweest zijn tot de gedragslijn die we in 1848-'49 volgden, wanneer de Persoon van Christus niet was aangetast. Het is volkomen onschriftuurlijk de waarheid van de Gemeente gelijk te stellen aan de leer aangaande de Persoon van Christus. Deze vergelijking is een drogreden. Destijds ging het helemaal niet om het punt dat Christus het Hoofd is, maar om zijn Persóón en zijn verhouding tot God tijdens zijn leven op aarde. Er werd een antichrist gepredikt. Dat is heel iets anders dan een falen, hoe verkeerd dit ook is, in het vasthouden van Christus' hoofdschap. Verder is het mijn stellige overtuiging, dat het doel van de huidige controverse niet het bewaren van de eenheid van de Geest en niet het handelen op de grondslag van het ene lichaam is geweest. Het doel was niets anders dan scheuring maken.

Geen enkele christen die waakzaam en nuchter is, kan zoiets goedkeuren. Maar sommigen waren vastbesloten scheiding te brengen tussen hun volgelingen enerzijds, en anderen die

---

zich genoodzaakt zagen hun onafhankelijkheid af te wijzen om Christus' wil en omwille van de Gemeente.

Als dit geen menselijke test is, met als resultaat de vorming van een sekte, dan kan men zich moeilijk voorstellen wat deze beide begrippen dan wel inhouden. Want de oorzaak is zelfs niet eens een geschilpunt in de leer, en zeker niet ten aanzien van de Persoon van Christus, maar hoogstens een kwestie van tuchtuitoefening (daargelaten of die juist was).

Vershil in toekomstvisie geen verhinderling voor gemeenschap

Maar ik wil nog verder gaan. Neem bijvoorbeeld de hoop van de wederkomst van Christus. U weet dat het van enorm groot belang is, dat een gelovige werkelijk leeft in de verwachting van de komst van de Heer voor de zijnen, zodat hij met verlangen uitzielt naar het moment dat hij met Christus zal worden verenigd en voor altijd met Hem zal zijn. Maar zou u de belijdenis van deze gelukkige hoop tot een voorwaarde voor toelating willen maken? Dan vormt u toch een sekte? Ook al is uw standpunt ten aanzien van de christelijke hoop volkomen juist en is degene die in gemeenschap wil komen ook nog zo onwetend in dit opzicht; wie geeft u dan het recht om bij de deur te gaan staan en hem de toegang te ontzeggen?

Misschien gelooft hij door de een of andere misvatting dat een christen door de grote verdrukking moet gaan in de eindtijd, zoals de Jood of de niet-Jood in Openbaring 7. Het is mogelijk dat hij maar weinig van de christelijke positie begrijpt, omdat

hij niet ziet dat hij is één gemaakt met Christus in de hemel (wat de Heilige Geest in deze tijd op aarde bekendgemaakt heeft). Daardoor verkeert hij in verwarringen weet hij niet dat de Heer zal komen om de zijnen tot Zich te nemen en in te voeren in zijn heerlijkheid, vóórdat die verschrikkelijke tijd van vergelding over deze wereld zal komen.

Zo iemand denkt dus net zo onverstandig als velen destijds in de gemeente te Tessalonika. En misschien probeert hij zich zelfs wijs te maken dat hij aan de grote verdrukking kan ontkomen door naar een ander werelddeel te gaan, zoals sommigen 40 jaar geleden deden door naar Canada te emigreren. Zij hielden zich meer bezig met de profetie dan met Hem waarvan de profetie getuigt en kenden niet de ware hoop van Christus' komst, of hadden die verloren. Want als iets ons hart meer in beslag neemt dan Christus Zelf, of het nu de profetie is, of de Gemeente, of het evangelie, dan kan alleen Gods genade ons bewaren voor verdere afdwaling!

De eenheid van de Geest omvat al Gods kinderen

Zo'n misvatting mag echter geen verhindering voor toelating vormen! Want nu kom ik tot het voornaamste punt waarop ik wil wijzen: *de eenheid van de Geest omvat al Gods kinderen, niet alleen degenen met inzicht maar ook de eenvoudigsten onder hen*. Zij is niet beperkt tot enkelen van hen, maar heeft betrekking op het hele lichaam van Christus en al de leden daarvan in het bijzonder. Want zij die het evangelie der behoudenis geloofd hebben, bezitten de inwoning van de Heilige Geest en zijn leden van Christus (Ef. 1:13). Zij dienen

---

dus ook te wandelen in overeenstemming met deze relaties waarin zij allen door genade gebracht zijn. Als leden van het lichaam van Christus hebben zij de plicht de eenheid van de Geest met ijver te bewaren.

Velen van Gods kinderen, zo niet de meesten van hen, bevinden zich in staatskerken en daarvan afgescheiden kerkgenootschappen. En deze stelsels vormen een groot probleem voor de gelovige, omdat zij afbreuk doen aan de gedachte van de ene Gemeente van God. Het kwaad van partijvorming, dat zich ook in de begintijd van de Gemeente al voordeed (zie 1 Korintiërs 1 en 3), heeft zich niet alleen herhaald, maar is nu nog veel actiever. Toch wil Gods genade ons de kracht geven om in overeenstemming met onze ware relaties tot Christus en de Geest te handelen en te wandelen.

Het is alleen de mens, die (onder invloed van de vijand) struikelblokken opwerpt en ze zelfs onoverkomelijk doet schijnen om zodoende Gods kinderen in de verleiding te brengen de gedachte aan ware eenheid op te geven. Natuurlijk is het de plicht van elke trouwe dienstknecht van de Heer te proberen zulke veranderingen uit de weg te ruimen, of in elk geval Gods kinderen te helpen ze te overwinnen. In een tijd van toenemende verwarring is de vijand voortdurend erop uit om te misleiden. Hij wil verijdelen dat de eenheid van de Geest bewaard wordt, en dit een hopeloze zaak doen schijnen.

Voorwaarden voor het bewaren van de eenheid van de Geest

Maar tot óns komt de vraag: *Beijveren* wij ons werkelijk om die eenheid te bewaren in de band van de vrede? Ongetwijfeld zijn er innerlijke voorwaarden waaraan wij moeten voldoen om het op de juiste wijze te kunnen doen. Sommigen zeggen dat men inzicht moet hebben in de verborgenheid van Christus en de Gemeente. Ik twijfel niet aan het belang daarvan als zodanig, maar de apostel Paulus zegt er niets over in Efeziërs 4. Wat zegt hij wél? *“In alle ootmoed en zachtmoedigheid, met lankmoedigheid elkaar in liefde verdragende”*. Dát zijn de noodzakelijke eigenschappen waaraan wij volgens de apostel moeten beantwoorden als wij de eenheid van de Geest willen bewaren.

In is het niet goed en nodig onszelf af te vragen, of wij ons vertrouwen in het woord van de apostel – in het Woord van God – stellen of in menselijke theorieën? Laten wij deze eigenschappen toch zelf aankweken en ze ook aan anderen voorhouden, opdat onze wandel de roeping waardig zal zijn! Want het lijdt geen twijfel dat wij de eenheid van de Geest alléén in deze gezindheid van ootmoed en zachtmoedigheid kunnen bewaren. Niet in haast of hardvochtigheid, niet in ongeduld tegenover anderen of vertrouwen op onszelf, maar in *“alle ootmoed en zachtmoedigheid, met lankmoedigheid elkaar in liefde verdragende”*.

Als in de tijd van de apostel dit alles al nodig was, kunnen wij het dan zonder deze eigenschappen stellen terwijl de moeilijkheden nog groter zijn? Want in de begintijd was er niet de toestand van verwarring die er nu is. Toen waren er

---

geen kerkgenootschappen die elkaar de loef afstaken en er allemaal aanspraak op maakten Gods Gemeente op aarde te vormen. De meeste verhinderingen om de eenheid te bewaren, kwamen niet van buiten maar van binnen. In onze tijd zijn er zowel moeilijkheden van binnenuit als problemen die van buitenaf tot ons komen. Een gelovige moet zich nu afvragen: Ben ik verbonden met een genootschap dat het ene lichaam en de ene Geest negeert, een stelsel dat strijdig is met deze goddelijke eenheid? Heb ik gemeenschap met iets dat van het vlees is en dus in tegenspraak is met de eenheid van de Heilige Geest?

Het gaat niet enkel om de vraag of er ongemerkt kwaad binnendringt, of verkeerde personen binnensluipen. Want dat het kwaad binnendringt is nog niet fataal, maar dat men nalaat ertegen op te treden! Waren er in de apostolische tijd al niet veel verkeerde dingen die zich toegang verschafften tot de Gemeente? Maar God erkent de eenheid van de Geest zolang men oprecht bereid is het kwaad buiten te houden of weg te doen als het toch binnengekomen is, in afhankelijkheid van de Heer en overeenkomstig de aanwijzingen van zijn Woord. Niet het binnenkomen van het kwaad richt de Gemeente te gronde, wat voor omvang of karakter het ook heeft, maar het accepteren en goedpraten ervan.

Kwaad kan niet getolereerd worden

Het is duidelijk dat God niet kan toelaten dat het kwaad een plaats krijgt in de Gemeente, die zijn woonplaats is. Het is

volkomen in strijd met zijn heilige tegenwoordigheid. De Gemeente is het huis van God, de pilaar en grondslag van de wáárheid. Hoe zou men dan ooit onverschillig kunnen staan tegenover onwaarheid en leugen in de woning van de levende God? Christus is Zelf de waarheid, de verborgenheid van de godsvrucht, die ongetwijfeld groot is. Daarom kan de Gemeente niets toelaten binnen haar muren, dat de waarheid van de persoon van Christus ondermijnt (vgl. 1 Tim. 3:15-16).

Christus is het ware paaslam, dat voor ons geslacht is. Maar bij het paasfeest hoort ook het feest van de ongezuurde broden, met het oog waarop al het zuurdeeg moest worden verwijderd uit de huizen van de Israëlieten! Welnu, in de Gemeente van God, waar gedacht wordt aan Christus als het geslachte Lam, kan eveneens geen enkel “zuurdeeg” worden toegelaten. Want maar een beetje zuurdeeg maakt het hele deeg zuur. Het moet worden weggedaan, uitgezuiverd, of het nu moreel kwaad is (zoals in 1 Kor. 5) of leerstellig kwaad (zoals in Gal. 5). Als iemand die een broeder genoemd wordt, gekenmerkt wordt door geweld of verdorvenheid, door een gedrag dat volkomen in strijd is met de waarheid en het karakter van Christus en de natuur van God Zelf, dan moet zo iemand worden weggedaan uit zijn Gemeente (vgl. 1 Kor. 5:6-13).

Wat staat ons dan te doen als we merken dat er inzichten en beginselen werkzaam zijn, die inbreuk maken op de eenheid van de Geest? Wat is onze plicht als er onschriftuurlijke voorwaarden worden gesteld, die de eenheid van de Geest vernauwen en godvruchtige gelovigen buitensluiten? Als

---

men geen rekening houdt met de gewetens van anderen en er geen ruimte wordt gelaten voor de vrijheid van de Geest en het gezag van de Heer Jezus?

Wanneer zulke overtuigingen alleen incidenteel voorkomen en niet aan anderen worden opgelegd, is er niet voldoende reden zich ertegen te verzetten. Het stemt natuurlijk altijd tot droefheid als gelovigen zo bezig zijn met hun eigen theoretjes, die in het niet vallen bij het Woord van God dat levend en krachtig is en standhoudt tot in eeuwigheid. Maar normaal gesproken is het voldoende zijn droefheid erover uit te spreken en te protesteren tegen iets dat men ongepast acht onder christenen.

Want we zijn geroepen tot vrede en verdraagzaamheid, voor zover onze trouw aan de Heer het toelaat. Zegt de Schrift ons niet duidelijk, dat we geduld moeten hebben en het van de Heer moeten verwachten als we bij anderen dingen opmerken die we niet kunnen goedkeuren?

Als kinderen van God zijn we geroepen alleen tot eer van Christus te wandelen en een getuigenis te zijn voor zijn naam. Maar we hebben voor onze omgang met elkaar meestal veel geduld en lankmoedigheid nodig. Vergeet u niet dat uzelf ook grotendeels afhankelijk bent van de verdraagzaamheid die anderen met u hebben! De Gemeente van God draagt het karakter van een familie, waar liefde en geduld heersen en verschillende stadia van geestelijke groei voorkomen. Daar rijnen vaders in Christus, jongelingen, maar ook baby's (1 Joh. 2). Daar heerst geen starre eenvormigheid zoals in een leger, waar men onder de krijgstuicht staat. Zo'n militaire orde staat wel heel ver van wat het geschreven Woord van

God voorschrijft aan Gods Gemeente, waar grote onderlinge verschillen heersen. Er zijn immers sterke en zwakke leden, eerbare en oneerbare etc. (1 Kor. 12).

De Schrift geeft ons echter duidelijke richtlijnen om vreemde elementen die in de Gemeente binnendringen, te kunnen toetsen. En zoals het kwaad dat vaste voet probeert te krijgen verschillende gedaanten kent, zo zijn er ook verschillende Schriftplaatsen die van toepassing zijn op ieder afzonderlijk geval: vanaf een persoonlijke vermaning tot een openbare bestraffing, of in laatste instantie uitsluiting uit de Gemeente.

Aan personen die tweedracht en aanstoot verwekken, dient men zich te onttrekken (Rom. 16:17). Een sektarisch mens moet men verwerpen na een eerste en tweede vermaning (Tit. 3:10). Aan broeders die ongeregeld wandelen, moet men zich onttrekken (2 Tess. 3:6). Zij die zondigen, moeten in het bijzijn van allen bestraft worden (1 Tim. 5:20). En de boze moet uit het midden worden weggedaan (1 Kor. 5:13).

Er is dus plaats voor verschillende vormen van tucht, evenals voor het uiteindelijke vonnis van uitsluiting. Ook zal niemand ontkennen dat het juist is om ten aanzien van bepaalde personen te verklaren, dat zij niet meer in gemeenschap zijn. Hetzij omdat ze alle vermaan van de hand hebben gewezen en zijn weggegaan, hetzij omdat ze in hun overmoed de Gemeente verachten en alle bestraffing krachteloos maken door zelf een vergadering op te richten. Het is echter beslist onschriftuurlijk deze vorm van tucht zo “uit te rekken”, dat het een middel wordt om mensen waarvan men last heeft op een simpele manier kwijt te raken (namelijk door hen buiten

---

gemeenschap te plaatsen, terwijl zij zelf niet de bedoeling hadden om weg te gaan).

Gods Woord alleen ons richtsnoer

Daarom moet men zich bij elke maatregel afvragen, of die in overeenstemming is met het duidelijke onderwijs van Gods Woord. Want de Gemeente heeft alleen maar te doen wat de Heer haar opdraagt. Ik ga ervan uit dat ik me richt tot gelovigen die het geschreven Woord van God tot hun enige richtsnoer nemen, en die zich onderwerpen aan het gezag van Hem die het door zijn Geest aan ons heeft bekendgemaakt. Het denkbeeld van een voortgaande openbaring komt voort uit de menselijke eigenwil en uit ongeloof. God heeft niets achtergehouden en er behoeft niets te worden toegevoegd aan de goddelijke openbaring, zoals we die nu bezitten in de Schrift.

De Gemeente staat onder het gezag van de Heer. Als zij iemand toelaat, is dat omdat de Heer hem al heeft aangenomen; en als zij iemand uit haar midden wegdoet, dan doet zij dat ook alleen om de wil van de Heer ten uitvoer te brengen. De Gemeente bezit zelf geen enkel wetgevend gezag. Zij is ertoe geroepen het Woord van God te geloven, te verkondigen en uit te voeren. Bij alles wat ze doet moet ze dus steeds bedenken, dat *de Heer* beveelt en dat zij alleen maar heeft te gehoorzamen. Dat is haar ware plaats, haar voorrecht en haar plicht.

Zodra de Gemeente een voorwaarde gaat hanteren die de Schrift niet stelt, neemt zij de plaats in van de Heer Zelf. Zij

matigt zich dan het gezag aan dat Hem alleen toekomt en loochent daarmee in feite zijn autoriteit. Het resultaat is dat men een sekte vormt en afwijkt van de eenheid van de Geest, die alleen in een gezindheid van ootmoed en nederigheid tegenover medegelovigen bewaard kan worden.

Let u eens op de apostelen! Zij waren voorbeelden van nederigheid, hoewel zij de eerste plaats innamen in de Gemeente. En wie was zo ootmoedig en geduldig als Paulus, die in niets achterbleef bij de voornaamste apostelen en een heel bijzondere plaats van God had ontvangen? Hoeveel te meer is het dan in deze tijd de plicht van iedere ware dienstknecht van Christus, te leren nederig te zijn!

Als iemand meent een profeet te zijn of iemand die geestelijk is, laat hij dan erkennen dat het geschreven Woord het gebod *van de Heer* is (vgl. 1 Kor. 14:37). Laat het uit zijn gehoorzaamheid aan het Woord van de Heer werkelijk mogen blijken, dat hij een dienstknecht van Hem is. Dit is van uitermate groot belang in onze huidige situatie. Want van alle kanten komen er vragen en gevaren op ons af, die van invloed zijn op alle gelovigen en niet het minst op hen die vergaderd zijn tot de naam van de Heer Jezus.

Laat niemand denken dat zo'n onderwerping aan het Woord als ons enige richtsnoer een kleinering betekent van grote mannen die God in het verleden heeft gebruikt. Koester gerust oprechte bewondering voor mannen als Luther, Calvijn, Farel en Zwingli, zonder daarbij uw ogen te sluiten voor hun gebreken!

Zij waren allen mensen van gelijke natuur als wij (Jak. 5:17). En als men bereid is het leven en het werk van deze mannen te bestuderen, is het niet moeilijk iets te vinden wat men kan bekritisieren. Dat geldt ook van anderen die God in onze tijd heeft gebruikt. Maar is het naar de wil van God, op de uitkijk te staan naar dingen die niet van God zijn? Fouten zijn altijd gemakkelijk te vinden. Wat wij vandaag de dag nodig hebben, is de kracht van de Heilige Geest om - niet hun tradities maar hun gelóóf na te volgen.

Onderzoekt uw wegen

Er is zelden een tijd geweest als de onze, waarin er zo weinig geloofskracht wordt gevonden bij gelovigen van wie men toch echt wel hogere verwachtingen zou mogen hebben. Het komt heel vaak voor dat men gelovigen ontmoet, die wel bedroefd zijn over de verkeerde weg die ze bewandelen maar daarin toch volharden om familieredenen enz. En dat terwijl zij anderen dikwijls gewezen hebben op de oude spreuk: "Houdt op kwaad te doen; leert goed te doen" (Jes. 1:16-17).

Ongetwijfeld geloven zij nog in de waarheid van dit woord. Waarom voegen zij dan niet, met betoon van alle ijver, bij hun geloof de deugd, de geestelijke kracht die ze nodig hebben? (vgl. 2 Petr. 1:5). Hebben zij alle geloofsmoed voor de zaak van Christus verloren? Ik spreek over wat er nu tot onze schande overal plaatsvindt. Een compromis dat men nauwelijks van pasgeboren kinderen van God zou verwachten, treft men aan bij mannen die de Heer sinds

lange tijd kennen en die vroeger zelfs niet weinig geleden hebben terwille van de waarheid.

Geliefde vrienden, het is van het grootste belang dat wij onze wegen onderzoeken! Misleiden wij onszelf, of bewaren wij met de daad en in waarheid de eenheid van de Geest? Probeer deze verplichting niet te ontkennen door te wijzen op het feit, dat de Gemeente nu eenmaal toch volkomen in verval geraakt is. Wij moeten toch altijd gehoorzaam zijn! En dan gaat het er niet om of we met velen of met weinigen handelen naar het Woord van de Heer. Het gaat erom dat wij persóónlijk trouw zijn. Het is een blijvende verplichting voor Gods kinderen zolang zij op aarde zijn, met ijver de eenheid van de Geest te bewaren. De Geest blijft tot in eeuwigheid bij ons (Joh. 14:16), en dus blijft het ook steeds onze verantwoordelijkheid de eenheid van de Geest tot uitdrukking te brengen.

Een praktisch voorbeeld in verband met toelating

Laten we een praktisch voorbeeld nemen. Veronderstel dat er een aantal leden van het lichaam van Christus bijeen zijn, die nóch de brede weg van een staatskerk nóch de smalle paden van het sektarisme willen bewandelen. Zij wensen een gemeenschappelijke weg te gaan die tot eer van de Heer is. Wat moet hun standpunt dan zijn? Welke gemeentelijke positie dienen zij in te nemen als zij met geestelijk inzicht willen handelen volgens de wil van de Heer?

Als er in deze stad al christenen zijn die samenkomen tot de naam van de Heer Jezus, op de grondslag van het éne

---

lichaam, moet men rekening met hen houden. Het zou louter onafhankelijkheid zijn, en niet het bewaren van de eenheid van de Geest, als men een al bestaande vergadering zou negeren. Maar laten we aannemen dat dit niet het geval is. De eerder genoemde gelovigen in die stad gaan dan hier samenkomen. Iemand anders, op zoek naar christenen die vergaderd zijn in de naam van de Heer komt bij hen en zegt dat hij voortaan op dezelfde grondslag met hen wil samenkomen. Wat staat deze gelovigen dan te doen?

Zij zullen onderzoeken of hij een gelovige is. Niet uit gebrek aan liefde voor hem, maar uit bezorgdheid voor de eer van Christus. Zij zullen hem niet toelaten op grond van zijn eigen belijdenis, dat hij een lid van het lichaam van Christus is. Zij zullen een bevredigend getuigenis van anderen verlangen, omdat zij hem niet persoonlijk kennen. Niemand kan worden toegelaten alleen op grond van wat hijzelf zegt. Dat gebeurde zelfs niet met de apostel Paulus! God zorgde ervoor dat anderen van zijn bekering getuigden. In Damascus was er het heel bijzondere getuigenis van een discipel, Ananias geheten, een godvrezend man naar de wet, die zelf een goed getuigenis had van alle Joden die daar woonden (Hand. 9:10; 22:12). En daarna volgde in Jeruzalem het getuigenis van Barnabas, dat hem de toegang verschafte tot de discipelen daar (Hand. 9:26-27). Het Woord van God is hierover duidelijk. Zou men dit principe niet in acht nemen, dan zijn de gevaren groot. Geen enkele gelovige mag menen dat zijn eigen getuigenis wel voldoende is. Iemand kan zichzelf bedriegen, ook al is hij oprecht. En als u of ik alleen op grond van wat wijzelf zeggen worden toegelaten, waar zal men dan op den duur eindigen?

Laten we nu aannemen dat er een christen naar hen toekomt, die met hen de dood des Heren wil verkondigen, hoewel hij lid is van de vaderlandse kerk of van een daarvan afgescheiden kerkgenootschap. Hij staat goed bekend als een kind van God en hij wandelt naar het licht dat hij heeft. Wat moet men nu doen? Als dit lid van het lichaam van Christus wordt geweigerd, zonder dat er een duidelijke reden is zoals kwaad in leven of leer - werpt men niet alleen een smet op hemzelf maar ook op Christus. Het zou een loochening zijn van onze grondslag om samen te komen, ja van het ware Middelpunt van ons samenkomen.

Als iemand een lid van het lichaam van Christus is en zijn godvruchtige wandel hiervan blijkt geeft, is dat voldoende reden tot toelating. Sterker nog: het is de enige juiste reden! Want zelfs al wist iemand alle verborgenheden en bezat bij alle kennis, zelfs al had hij een geloof dat bergen verzetten dan nóg is de naam van Christus de enige grondslag waarop hij zich kan beroepen om toelating te vragen!

Schriftuurlijke verhinderingen voor gemeenschap

Zijn er dan geen uitzonderingen? Kunnen er geen geldige redenen zijn om iemand te weigeren, ook al moet men erkennen dat hij een lid van het lichaam van Christus is? Zeker zijn die er. De Schrift laat ze ons zien. Zuurdeeg van slechtheid en boosheid kan niet worden getolereerd. Zuurdeeg van valse leer ten aanzien van de fundamenten van het geloof is nog erger. Hier geldt het woord: "Zuivert

---

het oude zuurdeeg uit, opdat gij een vers deeg moogt zijn” (zie 1 Kor. 5:7-8; Gal. 5:9).

Ontegengesteld werpt Gods Woord hier barrières op die noodzakelijk zijn ter wille van de eer van de Heer. Als iemand die broeder genoemd wordt, onrein is in woord of in gedrag, dan is het ons zelfs verboden met hem te eten (1 Kor. 5:11). En als het gaat om iemand die de leer van Christus niet brengt, of het eeuwige oordeel voor de verlorenen ontkent, is de zaak nog veel ernstiger (zie 2 Joh.:9-11). God zal zeker nooit toestaan dat de belijdenis van de naam van Christus een paspoort wordt voor iemand die Hem onteert. De Heilige Geest waakt voor de eer van Christus, vooral als het gaat om de waarheid met betrekking tot zijn Persoon. Niemand die het Woord van God als richtlijn heeft, zal dit betwijfelen.

Ongetwijfeld is elke waarheid belangrijk op z'n plaats en op z'n tijd. Maar het is erger dan onwetendheid als we de waarheid van het lichaam van Christus op hetzelfde niveau plaatsen als die van het Hoofd. Een dwaling in gemeentelijk opzicht is ernstig, maar nooit zo ernstig als de loochening van de leer van Christus. Let eens op de aanwijzingen van Johannes, de apostel van de liefde. Met grote ernst waarschuwt hij ons in zijn tweede brief om in zo'n geval op onze hoede te zijn. We kunnen iemand die de leer van Christus niet brengt, zelfs niet eens privé ontvangen, laat staan in het openbaar in de Gemeente!

Het is dus absoluut onze plicht niet alleen in het algemeen dwaalleer af te wijzen, maar in het bijzonder valse leer die de persoon van Christus aantast. Zij die deze valse leer brengen, moeten eveneens worden afgewezen. En zij die zulke

dwaalleraars ontvangen, dienen ook behandeld te worden als deelgenoten in dezelfde boze werken (2 Joh.:10-11).

We hebben echter niet het recht de waarheid van de Gemeente gelijk te stellen aan de waarheid van de Persoon van Christus Zelf, of een gemeentelijke dwaling gelijk te schakelen aan kwaad dat de Persoon van Christus aantast. Dan gaat men de Gemeente of de Kerk verheerlijken, evenals Rome dat doet. En dat is geen geloof, maar fanatisme. Wat moeten we denken van gelovigen die zulke ideeën uitvinden of in omloop brengen als de waarheid?

Maar anderzijds moeten we ongetwijfeld bij het bewaren van de eenheid van de Geest ook de bijbelse verantwoordelijkheid accepteren, zuurdeeg uit te zuiveren (1 Kor. 5:7). En zoals we in 2 Johannes zien, richt de Geest van God Zich zelfs rechtstreeks tot een uitverkoren vrouw en haar kinderen om haar te wijzen op haar onvoorwaardelijke plicht in een zaak waarbij de eer van de Persoon van Christus op het spel stond.

Jaren geleden hadden we te maken met zo'n geval en toen kwam dit Schriftgedeelte onsgoed te pas. Want het weerlegde onmiddellijk het argument: "Ik ben maar een zuster, en het is niet mijn verantwoordelijkheid iets te ondernemen". We herinnerden deze zuster eraan, dat de Heilige Geest niet aan een Gemeente, en ook niet aan Timoteüs of Titus, maar aan een vrouw en haar kinderen had geschreven, om haar eigen persoonlijke en onontkoombare verantwoordelijkheid te benadrukken. We kunnen er zeker van zijn, dat de Geest van God deze brief aan een vrouw en haar kinderen niet had geïnspireerd als het niet heel dringend nodig was geweest. Het is een doeltreffend antwoord op bovengenoemd excuus

---

om zich te onttrekken aan een verplichting die men te allen tijde ten opzichte van Christus heeft.

Het is bekend dat vrouwen gemakkelijk dwalen op het punt van hun gevoelens, omdat ze van nature geneigd zijn zich meer door hun gevoel dan door een nuchter oordeel te laten leiden. Gods Woord houdt hiermee ook rekening, zoals blijkt uit deze speciale waarschuwing in 2 Johannes en uit het voorschrift in 1 Timoteüs 2, dat de vrouw gewoon stil behoort te zijn. De activiteit van vrouwen in gevallen van antichristelijke dwaalleer is altijd gevaarlijk, en tot oneer van henzelf en van de mannen die zij misleiden.

De waarheid is misschien niet altijd aangenaam, maar wel altijd heilzaam en goed. En als ons de waarheid wordt voorgehouden, is dat alleen maar toe te juichen. Het is onze verantwoordelijkheid erop toe te zien dat men van de Gemeente van God geen dekmantel van ongerechtigheid maakt, en bovenal dat er niets wordt toegelaten dat een smet werpt op de heerlijkheid van Christus.

De les van de geschiedenis

Laten we de dingen goed onderscheiden. De Engelse Staatskerk had ondanks al haar nadelen oorspronkelijk een prijzenswaardig doel, omdat ze het afschuwelijke en steeds toenemende bedrog van Rome de rug toekeerde. Hoewel ze vooral door de koning ernstig belemmerd werd bij haar taak om een eind te maken aan allerlei diepgewortelde vormen van bijgeloof, verzette ze zich oprecht tegen het kwaad. Maar later ging de toestand van de kerk achteruit en legde

ze haar rituele voorschriften onder dwang aan iedereen op, wat tot gevolg had dat vele diepgelovigen (later bekend als de zg. non-conformisten) haar verlieten. De stap van deze afgescheidenen was dus alleszins respectabel; want het kostte in die dagen heel wat strijd om een goed geweten te houden en weerstand te bieden aan degenen die de christenen wilden onderwerpen aan een vormendienst.

We weten hoe God daarna krachtig heeft gewerkt, doordat Hij zijn kinderen 50 jaar geleden tot het bewustzijn bracht dat de christenheid *vé*r was afgeweken van het schriftuurlijke beginsel van het bewaren van de eenheid van de Geest. Het was beslist niet eenvoudig, in te zien, dat de tegenwoordigheid van de Heilige Geest en dus ook de aanwezigheid van het ene lichaam van Christus een *bestaande* werkelijkheid is hier op aarde. En als wij leden van dit lichaam zijn, hebben we ook de dure plicht de eenheid van de Geest in haar ware karakter te bewaren en daarvoor geen andere voorwaarden te stellen dan die *de Heer* heeft neergelegd in zijn Woord. De Geest heeft deze eenheid geschapen en ze omsluit alle leden van het lichaam van Christus, behalve natuurlijk degenen die op grond van tuchtmaatregelen overeenkomstig Gods Woord moeten worden afgewezen.

Het zal wellicht allen interesseren dat in het jaar 1828 een heel waardevol geschrift over dit belangrijke onderwerp het licht zag, getiteld “Overwegingen over de aard en de eenheid van de Gemeente van Christus”, door J.N. Darby. Het kernpunt hiervan was, dat gelovigen die tot eer van de Heer willen wandelen, onmogelijk kunnen blijven samengaan met de wereld; en dat zij inplaats daarvan die eenheid hebben

---

te bewaren die God Zelf gemaakt heeft, ook al is het maar met twee of drie die op die grondslag samenkomen. Verder wordt erin aangetoond dat wat gelovigen in bepaalde kerkgenootschappen samenbindt, niet hun eenheid is maar juist hun *gebrek* aan eenheid. Want wat de leden van een kerkgenootschap met elkaar verenigt, zijn in feite juist die punten waarin zij verschillen van anderen! Dit is dus in geen geval de gemeenschap van de Gemeente van God, die al Gods kinderen omvat. Een vergadering die werkelijk op deze goddelijke grondslag staat, zal oog hebben voor al de zijnen. Zij die dat 'een open standpunt' noemen, bevinden zich niet op goddelijke bodem en zijn onbewust naar een sektarisch standpunt afgegleden.

Nogmaals: inzicht bij toelating

het is helemaal niet juist, van gelovigen die hun plaats aan de tafel des Heren nog niet innemen inzicht te verwachten of te verlangen ten aanzien van het juiste gemeentelijke standpunt. Dit is een verkeerd standpunt; en voor de enkeling die dat inzicht misschien wel heeft, is het eerder een schande dan een eer. Want hoe kwam hij aan die kennis? *Ofwel* hij heeft die verworven in het kerkgenootschap waarin hij zich bevond, terwijl zijn geweten hem zei dat hij daar niet langer kon blijven; of: hij heeft de vreemde positie van een toehoorder ingenomen, die er alleen op uit was meer inzicht te krijgen in de waarheid waaraan hij als buitenstaander part noch deel had. In beide gevallen was hij dus duidelijk ontrouw en had hij als lid van het lichaam van Christus al lang zijn plaats moeten innemen. Dan was hij eenvoudig gehoorzaam

geweest aan de waarheid en had hij die ook op een meer gezonde en gelukkige wijze leren verstaan. En dat is een heel wat beter inzicht dan een uitsluitend intellectueel verstaan van de waarheid van de Gemeente, dat door sommigen in ons midden ten onrechte zo wordt overschat.

Het is gewoon een feit dat we geneigd zijn te vergeten, hoe wij zelf begonnen zijn en hoe de Heer ons in zijn genade geleid heeft sinds wij zelf voor het eerst brood braken. Toen wisten we misschien even weinig dan wie ook! Hoeveel broeders zijn er niet die nu veel inzicht bezitten, terwijl zij destijds niet slechts een vaag begrip hadden van de Gemeente, maar zelfs van het evangelie der behoudenis en van de geopenbaarde waarheid in het algemeen! Toch vonden ze in de naam van de Heer een paspoort dat hun onmiddellijke toegang tot zijn avondmaal verschafte. Zij wisten beslist niet wat hun verdere weg zou zijn, maar zij voelden zich aangetrokken door de genade die hen als broeders begroette. In het geloof bogen zij zich eenvoudig voor het Woord van de Heer, en dit gaf hun een blijdschap die zij eerder niet gekend hadden.

Daarom is het erg onverstandig en ongepast als zulke broeders nu van zoekende gelovigen een veel groter inzicht ten aanzien van de Gemeente eisen dan zij zelf destijds bezaten. Dit inzicht kan men pas van deze gelovigen verwachten nádat zij zijn toegelaten en in gehoorzaamheid aan het Woord van God de weg gaan, zodat de Geest hen kan leiden in al de waarheid. Ongetwijfeld zullen zij dan geestelijk groeien, en aan de hand van het Woord van God elk kerkelijk systeem, hetzij een staatskerk, hetzij een andere denominatie, leren veroordelen als iets dat niet van

---

goddelijke, maar van menselijke oorsprong is. Hoe komen ze dan aan die nieuwe en sterke overtuiging? Niet door invloed of vooroordelen van anderen, niet door redeneer- of verbeeldingskracht, maar door het verstaan van de waarheid door de kracht van Gods Geest.

De éne juiste vorm van eenheid

Moeten we het dan maar niet zo nauw nemen met de goddelijke waarheid? Nee, dat mag onze houding nooit zijn; maar het gaat erom hoe *de Heer* de zijnen wil leiden en onderwijzen. Moet dat in vrijheid of in slavernij gebeuren? Ongetwijfeld behoren álle gelovigen de eenheid van de Geest te bewaren, door tot geen andere naam samen te komen dan die van de Heer Jezus. Ik kan niet op een rechtmatige wijze deelhebben aan twee verschillende vormen van eenheid, want de gemeenschap van het lichaam van Christus sluit in principe elke andere gemeenschap uit. Volg daarom met heel uw hart de Heer Jezus, erken het ene lichaam en de ene Geest en ontvang alle godvruchtige leden van Christus in zijn naam! Dit standpunt is niet te ruim, en het is evenmin sektarisch.

Zoals Gods Woord duidelijk aantoon, is de tegenwoordigheid van de Heilige Geest een blijvende werkelijkheid. De Geest blijft bij ons, en zijn eenheid blijft dus ook! Daarom kan ik het niet eens zijn met de bewering, dat het, gezien het grote verval van de Gemeente, zinloos zou zijn de eenheid van de Geest te bewaren. Integendeel, het is een blijvende verplichting voor allen die de Geest ontvangen hebben;

een andere eenheid kunnen we niet erkennen. Zij zijn door de Heer bijeengevoegd als leden van de Gemeente, die God voor Zichzelf gevormd heeft in deze wereld. En ik ontken het recht van wie dan ook, om een concurrerende of vervangende eenheid op te richten. Als u de Geest van God hebt ontvangen, behóórt u al tot dit ene lichaam. En dan is het ook uw roeping deze goddelijke eenheid tot uitdrukking te brengen en elke andere vorm van eenheid en gemeenschap af te wijzen.

We hebben dus niet te maken met een menselijk genootschap waarvan men vrijblijvend lid is. Het is ook niet ons doel iets beters op te richten dan een staatskerk of een afgescheiden kerkgenootschap, en evenmin een alliantie (die in wezen een veroordeling inhoudt van de orthodox-protestantse instituten die zich erbij aansluiten, ook al hebben ze ogenschijnlijk haar goedkeuring). God Zélf had zijn Gemeente gevormd op aarde, vóórdát al deze menselijke probeersels in de loop van de geschiedenis aan de dag traden. Zij die de Geest van God hebben ontvangen, zijn dáárdóór tot leden van zijn Gemeente gemaakt, en bezitten de verantwoordelijkheid in hun handel en wandel hieraan te beantwoorden.

Heiliging, maar geen isolement

Volgens de richtlijnen van de Schrift is het duidelijk, dat in de Gemeente van God geen “zuurdeeg” in leer of leven kan worden getolereerd. Gods kinderen zijn verplicht

---

onwaarheid en onheiligheid af te wijzen, zowel persoonlijk als gemeenschappelijk.

Maar het verval van de Gemeente hoeft de gelovige niet in een isolement te drijven. Als wij jagen naar gerechtigheid, geloof, liefde en vrede, dan kan en moet dat gebeuren met hen die de Heer aanroepen uit een rein hart (2 Tim. 2:22). Het is een zonde, zich van zulke medegelovigen te isoleren; het is een loochening van het beginsel van gemeenschap.

De Gemeente van God is de vergadering van allen die Hem toebehoren. Al zijn het er nog zoveel, zij vormen toch maar één brood, één lichaam (1 Kor. 10:17). En het avondmaal van de Heer is de uitdrukking, de uiterlijke openbaring van die eenheid. Let wel: het is het avondmaal *van de Heer*, dat gevierd dient te worden aan de tafel *van de Heer*. Daarom is de klacht dat wij teveel gewicht zouden hechten aan *zijn* avondmaal en *zijn* tafel, ongegrond. Want de Heer Zélf noemt ze zo; het is geen uitvinding van ons! Wij willen alleen maar aan zijn Woord vasthouden. Ongetwijfeld moet ons oog daarbij altijd op Christus gericht blijven, anders lopen we het risico, dat zijn avondmaal een karakter krijgt dat in feite toch door ónze wil of ónze voorkeur bepaald wordt. Maar als wij door Gods genade steeds op de Heer Jezus zien, zal ons hart uitgaan naar al de zijnen die godvruchtig wandelen.

Satan heeft reeds lang geprobeerd schade te berokkenen aan het getuigenis van Christus, dat gevormd wordt door hen die belijden in zijn naam vergaderd te zijn. Eén van zijn listen is geweest, dat men bijzondere voorwaarden is gaan stellen voor de toelating tot de tafel des Heren. Onder het voorwendsel van de noodzaak van het bezitten van een

bepaalde mate van “licht” en het oefenen van “gerechtigheid” is de genade en de waarheid ondermijnd waarmee leden van Christus’ lichaam zonder meer werden erkend. Door een totaal verkeerd begrip van onze afwijzing van het neutraliteitsbeginsel van de open broeders is men ertoe gekomen, geen enkele gelovige toe te laten die zijn vroegere positie niet openlijk veroordeelt. Men verlangt inzicht ten aanzien van de waarheid van het ene lichaam en de ene Geest, en eist feitelijk de belofte dat de vroegere kerk of groep nooit meer bezocht zal worden.

Dit is naar mijn mening niet slechts ongeloof, maar ook een foutief en slecht beginsel. Het is een sluipteg om een sekte te maken van diegenen die de waarheid van de Gemeente dan zogenaamd zouden verstaan, terwijl ze daardoor juist tonen dat ze maar heel weinig begrip hebben van het ene lichaam dat al Gods kinderen omvat. Want anders zouden zij het bezitten van kennis niet van meer belang achten dan het hebben van een levende relatie met Christus. Maar men leert de waarheid van de Gemeente pas verstaan nádat men is toegelaten, als men de tijd en de gelegenheid krijgt in de waarheid te groeien door het geloof en door de genade van God.

Er bestaat dus het gevaar dat men praktisch miskent dat iemand een lid van Christus is, door bij voorbaat een bepaald inzicht ten aanzien van het lichaam van Christus van hem te verlangen. Dit is onschriftuurlijk en onwijs. Want een dergelijk inzicht, dat zelfs bij velen die al jaren in gemeenschap zijn nog maar zwak aanwezig is, kán men eenvoudig niet verwachten van iemand die nog niet is toegelaten.

Bovendien zal men ook heel wat problemen veroorzaken onder degenen die reeds zijn toegelaten, wanneer men deze eis zonder genade doordrijft. Helaas blijkt dat zij die de mond vol hebben van de waarheid van de eenheid van het lichaam, deze waarheid het meest in gevaar brengen.

Plymouth en Bethesda

Slechts weinigen zullen zich de scheuring in Plymouth herinneren, die in 1845-'46 plaatsvond. Er waren toen ook beschuldigingen van morele aard, maar het ging vooral om de poging van een grote en invloedrijke partij die met haar leiders naar onafhankelijkheid streefde omdat ze het geloof in de tegenwoordigheid van de Heer en in de vrije werking van de Heilige Geest in de Gemeente verloren had. Het is onnodig te zeggen, dat het besef van het hemelse karakter van de Gemeente en het bewustzijn van haar eenheid praktisch verdwenen was. En zo was het ook met de verwachting van de wederkomst van de Heer Jezus. Men rekende niet meer met zijn onmiddellijke terugkeer. God kon zoveel gebrek aan geloof en trouw in ons midden niet toelaten. Maar het merendeel van de gelovigen was misleid door de dwaling en bleef doof voor de waarschuwing die ze kregen. Slechts weinigen zonderden zich af, en zij werden als scheurmakers gebrandmerkt door de anderen die roemden in hun aantal, hun gaven en hun geluk.

Wat was toen de positie van hen die ter wille van de Heer en van de waarheid genoodzaakt waren zich af te scheiden van de meerderheid (die verootmoediging hoogmoedig van de

hand wees en blij was, dat degenen van wie ze lang en met toenemende verbittering vervreemd was nu buiten stonden)? Deze toenmalige minderheid kwam eerst alleen privé in de huizen samen voor verootmoediging en gebed, en na enige tijd ook om brood te breken. Maar zij dachten er niet aan de arme en hongerige schapen af te wijzen, die af en toe met hen wilden broodbreken *zonder dat zij hun band met de meerderheid verbraken*. Want zij waren daarmee op velerlei wijzen verbonden, maar leefden ook in grote vrees door de grootspraak en de vijandschap van hun oude leiders en vrienden (niet in het minst van zusters die beslist geen benijdenswaardige rol in deze droevige geschiedenis speelden). Natuurlijk moet daar wel aan toegevoegd worden, dat niemand van hen echt een aanhanger was van de verkeerde opvattingen die onder deze meerderheid opgeld deden; van de leiders kwam trouwens niemand, zij hadden alleen maar verachting voor de afgescheidenen. Alleen de eenvoudigen kwamen, en werden om die reden er zelfs door hun eigen partij uitgegooid. Maar *wij* ontvingen hen zonder meer in de naam van de Heer, zelfs al waren zij misschien zo zwak dat zij toch nog gemeenschap wensten met hun vroegere vrienden.

Maar er kwam een eind aan al deze verdraagzaamheid toen de godslasterlijke dwaalleer ten aanzien van de Persoon van Christus aan het licht kwam. Toen werd de deur gesloten voor allen die in gemeenschap bleven met een antichristelijke partij. *Zolang het alleen om een gemeentelijke dwaling ging, hadden wij geduld met degenen die dat niet zagen of het in de praktijk niet veroordeelden*. Als wij wisten dat het gelovigen waren, werden zij hartelijk ontvangen als zij naar ons toekwamen. Niemand van hen werd in deze

---

omstandigheden geweigerd. Maar zodra bekend werd dat er een valse leer met betrekking tot de persoon van Christus onder hen circuleerde, namen wij onmiddellijk een zeer beslist standpunt in: voortaan werd er niemand ontvangen die zich niet reinigde van zijn verbinding met zo'n ernstige zonde tegen de Vader en Zoon. Bethesda vereenzelvigde zich wél met aanhangers van dit kwaad, en dit maakte de wereldwijde scheuring noodzakelijk die hieruit in 1848 voortvloei­de.

Gemeentelijke dwaling en valse leer

Wat moeten we nu denken van degenen die deze twee zo fundamenteel verschillende zaken met elkaar verwarren: een gemeentelijke dwaling enerzijds en valse leer ten aanzien van de persoon van Christus en zijn relatie tot God anderzijds? Waarom zien zij niet in, dat men in deze beide gevallen een verschillende gedragslijn moet volgen?

De partij die nu² scheuring veroorzaakt, maakt zich naar mijn mening even schuldig aan onafhankelijkheid en klerikalisme als de meerderheid in Plymouth in 1845. En omdat ik geloof dat zij dus niet vasthouden aan de waarheid van de ene Geest en het ene lichaam, kan ik ondanks mijn diepe droefheid alleen maar dankbaar zijn voor Gods genadige leiding van de gebeurtenissen. Want in hun onverdraagzaamheid tegenover anderen hebben zij het initiatief genomen. Zij zijn óf zelf weggegaan, óf zij hebben hun broeders wier enige wens het is tot de naam van Christus vergaderd te

2 Dit is in 1882 toen Kelly deze brochure publiceerde.

blijven, weggejaagd. En dat maar al te vaak door middel van onwaardige manoeuvres. Maar hun onwetendheid is op een bijzonder duidelijke en verrassende wijze aan het licht gekomen door hun hatelijke woorden over Bethesdaïsme, hoewel zij konden weten (als zij niet zo verblind waren door hun haat en door hun vijandige gevoelens) dat er geen spoor van dat kwaad waarvoor Bethesda en de zogenaamde neutralen destijds geoordeeld werden is getolereerd.

Laten zij op hun hoede zijn, opdat het met hen niet van kwaad tot erger zal gaan. Evenals dat gebeurde met de meerderheid in Plymouth, die ook begon met een gemeentelijke dwaling en spoedig daarna verviel in ernstige dwaalleer. Het is mijn gebed, dat onze broeders door Gods genade voor dit grovere kwaad bewaard mogen blijven. Maar men begeeft zich wel op een glibberig zijpad, als men afwijkt van alles wat wij tot nu toe geleerd en gepraktiseerd hebben en afbreuk doet aan de Schrift en aan de feiten. Het zou inderdaad een vreugde zijn en een grote genade van de Heer, hen van deze dwaalweg te zien terugkomen.